

УХВАЛЕНО ЗАКОН У СПРАВІ РЕЄСТРУ КОМУНІСТИЧНИХ ДРУКАРЕНЬ

КОНГРЕС УХВАЛИВ ЗАКОН, ЯКИЙ ЗОБОВ'ЯЗУЄ ПІДРИВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗГОЛОШУВАТИ УРЯДОВІ СВОЇ ДРУКАРНІ І КВАРТАЛИ; РОЗ'ЯСНІНО НИЗКУ ІНШИХ АНТИПІДРИВНИХ ЗАКОНОПРОЄКТІВ

Вашингтон. — Палата Репрезентантів ухвалила вчора і переслала президенту Айзенгауеру законопроект, на підставі якого підривні комуністичні організації будуть зобов'язані оголошувати урядові свої друкарні, машинерію, а також друкарні і їхні установи, включно з міміографами. Цей законопроект, що вже раніше був ухвалений в Сенаті, зголошено після того, як слідство виявило, що комуністичні члени в таких стратегічних пунктах, як Нью-Йорк, Пітсбург та інші, адекватно "таємні" друкарні для всього порозуміння, що утруднює урядову контролю над ними. Загалом очікується, що президент Айзенгауер підпише новий законопроект у найближчому часі. Крім цього законопроекту, в Конгресі є ще низка інших, які мають на меті об'єднати і застосувати урядову контролю над комуністичною п'ятою колоною. Між іншим, уряд пропонує Конгресу пропозицію закону, на підставі якого додержання в справах підривної комуністичної діяльності, які досі в Конгресі, були б передані урядові.

Представники робітництва повертають на пости в агенції Стассена

Вашингтон. — Представники організованого робітництва знову приступили до повної співпраці з агенцією з. зв. Закордонних Операций, яку очолює Геральд Е. Стассен. Ці робітники представників займали важливі пости та виконували важливі функції в Плян Маршала за часів президента Трумана, але з приходом до влади президента Айзенгауера та республіканської партії відмовилися від співпраці з очолюваною Стассеном агенцією, яка є своєрідним продовженням представництва цієї агенції.

Перестерігають проти надзвичайної сесії Конгресу

Вашингтон. — Уже раніше повідомлено, що президент Айзенгауер, якщо б зайшла, "нагла потреба", міг би скликати цю сесію, надзвичайну сесію Конгресу в справі суверенності для Західної Німеччини. Теперішній звичайна сесія ще триває і мала б закінчитися з кінцем цього місяця. Проте вже тепер у конгресових і навіть урядових колах перестерігають, що "спеціальна сесія криє в собі особливий ризик", головну у виборчому році, хоч і не називають, який це "ризик". В кожному разі цей "ризик" виявляється практично, бо досі, впродовж 165 років від часу зібрання першого Конгресу, відбулося 26 спеціальних сесій, але мало з них дало бажаний результат.

Палата проти сенатського законопроекту про контроль цін на каву

Вашингтон. — Ще в лютому цього року Сенат ухвалив відповідний законопроект, що встановлює контроль цін на каву, який в тому часі сильно зростає, викликаючи загальне обурення серед населення. Тепер фермерські лідери в Палаті Репрезентантів намагаються "вбити" той законопроект, вважаючи, що він не має виправдання вже з тої причини, що не зможе зменшити цін на каву. Конгресмен Кліффорд Р. Гові, голова палатної хліборобської комісії, заявив, що він "цілкомовно за низькими цінами на каву", проте автори і прихильники ухваленого в Сенаті законопроекту не виявили того, як можна її зменшити.

В АМЕРИЦІ

Федеральний уряд вирішив знизити в разі, а з тим і в платити, до 700 збірків податку, з рівночасним підвищенням в разі 2,400 інших урядових податкових зборів. Ці підвищення і об'єднання в рамках наступила після кількох місяців перебірки вдатності праці приблизно 9,000 з усіх 64,000 податкових урядовців у цій країні. Геральд Е. Стассен, що займає пост адміністратора закордонних операцій, керує літаком з Європи, правдоподібно із замітом у справі торгівлі між війським світом і комуністичними країнами. Населення Нью-Йорку зросло в минулому році на доб-

СЕНАТСКА КОМІСІЯ ПОПРАВИЛА ДОСТА- НОВИ ЗАКОНОПРОЄКТУ В СПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Вашингтон. — Сенатська фінансова комісія рпшила вчора запропонувати низку змін і поправок до законопроекту в справі соціального забезпечення, що його запропонував президент Айзенгауер та який був уже ухвалений в Палаті Репрезентантів. Після поправок сенатської комісії, законопроект охоплював би 6,000,000 осіб більше відносно соціального забезпечення на старість та збільшував би місячне мінімум старечих пенсій з 27.50 дол. на 32.50 дол. для самітних і з 41.30 на 48.80 дол. для жонатих чи замужніх осіб. Максимум тих місячних пенсій було б збільшене з 85 на 108.50 дол. для самітних і з 127.50 на 162.50 дол. для тих, що мають родини. Гроші на ту ціль мали б бути здобуті із збільшення вкладок на соціальне забезпечення, як з боку робітників, так і працедавців.

Сен. МекКарті продовжує погоню за комуністами в оборонному промислі

Вашингтон. — Сен. Джо-зеф МекКарті, голова постійної конгресової слідчої комісії, заявив вчора, що його погоня за комуністами, що просякнули оборону продукцію країни, ще далеко не закінчена і що комуністи ще далеко не вичищені з цієї важливої ділянки. Теперішня уава сен. МекКарті скерована головню на оборону індустрію в районі Бостону. Відповідаючи на запит кореспондентів відносно акцій сен. Фладерса щодо сенатської цензури його діяльності, сен. МекКарті заявив, що "це його не обходить".

Заповідають "необмежені атомові можливості" для авіації

Вашингтон. — Ген. Отто П. Вейленд, який очолює Тактичну Повітряну Команду, твердить, що вже недалекі той час, коли авіація зможе користуватися атомовою зброєю "без обмежень". У своєму інтерв'ю, надрукованому в "Ю. С. Ньюс енд Ворлд Ріпорт" з 23-го липня, ген. Вейленд м. і. твердить, "Кожний тап літака, який ми маємо в Тактичній Повітряній Команді, пристосований або буде пристосований до того, щоб доставляти і використовувати атомову зброю." Ген. Вейленд висловлює думку, що коли б комуністи змусили Америку до інтервенції, наприклад, в індонезійській війні, то американська авіація вже не повинна бути обмежена до акцій в самій шматовій військовій країні, але тем і повинна, там, де є "джерело агресії".

Переговори в справі американських баз у Лівії наближаються до кінця

Вашингтон. — Тут з поінформованих кол повідомляють, що американсько-лівійські переговори в справі договору, на підставі якого Америка мала б дістати відповідні бази в Лівії, наближаються до кінця. Американські офіційні надії в цій справі потверджені приезд молодого лівійського прем'єра, Мустафи Бен Галіма, який хотів би, правдоподібно, вихити з цієї країни вже з готовим договором у кишені. Договір забезпечував би з'єднанням Державам договірнімовне використання авіаційних баз в Лівії, включаючи цю країну в систему середземноморської оборони.

5,000 ОСІБ ВЗЯЛО УЧАСТЬ У "СОЮЗОВОМУ ДНІ" В ШІКАГО

Шікаго, Іл. (Телеф. І. Д.) — Традиційний вже в цьому місті "День Українського Народного Союзу" стигнув минулої неділі рекордову кількість учасників, бо приблизно 5,000. Імпреза, яку очолював довголітній головний радний УНС п. Тарас Шпікула, відбулася в городі св. Миколая, а однією з її головних ат-

Ще про конференцію для вивчення історії і культури СССР

5-7 ц. м. відбулась в м. Тутцін біля Мюнхена наукова конференція, скликана американським Інститутом для вивчення історії і культури СССР, на тему "Сучасне положення і перспективи розвитку політичної, економічної і національної проблем в СССР". На конференції вільношлено 11 доповідей, між ними таких українських доповідачів: Миколи Ковалевського: "Сільське господарство і колективна система в СССР"; і Олексія Юрченка: "Національна політика Кремлю в Україні". Англійський професор Сетон-Ватсон доповідав на тему "Національна політика Кремлю в СССР", про національну політику Москви в Білорусії доповідав чільний білоруський діяч Станіслав Сташкевич, грузин Константин Канделакі говорив про національну політику Кремлю на Кавказі, поляк Ритшард Брага започаткову-

Проф. М. О. Ветухів в Європі

Нью-Йорк. — Проф. М. О. Ветухів, голова УВАН у ЗДА, 6-го липня виліз з Нью-Йорку літаком до Європи. Прибувши до Мюнхену, він узяв активну участь в реорганізації Інституту Вивчення Історії і Культури СССР. Проф. М.

ПРЕМ'ЄР БУРМІ ПЕРЕДБАЧУЄ ТРЕТЮ СВІТОВУ ВІЙНУ

Рангун. — Теперішнє напруження між англо-американським блоком і комуністичними державами є більше, як було воно між трьома державами "осі" і західними альянсами напередодні другої війни, — заявив прем'єр Бурми У Ну у своїй промові перед 10,000 журменців з нагоди 7 роковин "Дня мучеників", коли то багато бурмезських державних службовців шпало жертвою вуличних демонстрацій. У Ну передбачає, що до вибуху нової війни прийдє якраз на південно-східній Азії, а не в Європі. Тому він с за строого не втручання своєї країни. Він славив ЗДА, як ту державу,

Аденауер вірить, що Франція ратифікує пакт Оборонної Спільноти

Вонн. — Канцлер Західної Німеччини, Конрад Аденауер, у своїй промові перед закордонними журналістами висловив віру, що коли в Женеві впадуть давешні до замирення в Індонезії, то Франція швидко потім ратифікує західний пакт Оборонної Спільноти. Інші члени того пакту дізнаються швидко про застереження Франції щодо того пакту, сказав Аденауер, натикаючи на минуломісячну пропозицію бельгійського міністра Спаака, щоб відбутися в цій справі інформа-

Рекордова кількість затрунених у Західній Німеччині

Вонн. — На 30 червня ц. р. число затрунених повнолітніх громадян у Західній Німеччині становило 16,500,000 осіб. Це означає збільшення на 3 мільйони працуючих від 1948 року. Лише в другому кварталі цього року промисловість і торгівля затрудили на 742,000 осіб більше, як в першому кварталі. Попит на фахових і півфахових робіт-

Підготовка до військової бранки в Західній Німеччині

Вонн. — Західно-німецька комісія для справ оборони під керівництвом Т. Блянка, виготовляє новий закон про рекрутацію. Є в ньому м. і. постановка, якої досі не знало німецьке військово законодавство, а саме, що здібний до військової служби юнак може старатися про звільнення

У Східній Німеччині — масові саботажні

Верлі. — Саботажна діяльність протикомуністичного підпілля в Східній Німеччині коштує комуністам мільйони доларів за втрачене фабричне й хліборобське добро, — твердить американська інформаційна служба в Німеччині. Радіо в Гамбургу вичислило 327 актів саботажу у перших трьох місяцях цього року, при чому 73 випадки

В школах СССР запроваджують коєдукацію

Москва. — Від осені цього року в усіх середніх школах, т. зв. десятилітках, запровадять спільне навчання для хлопців і дівчат. Тільки в останній класі десятиліток хлопці й дівчата будуть навчатися окремо. Повідомляючи про це, офіційна агенція ТАСС додає, що ця реформа

Засланий провідник терористів — партнер до розмов

Париж. — Французький уряд перерив депортаційного двох років тому лідера радикально-націоналістичної партії в Тунісі Габіба Бургуїбу з віддаленого острова до Південної Франції. Сталося це внаслідок зростання терористичного а в ті французького руху в Тунісі і бажання французького уряду "мати під боком" Бургуїбу на випадок, якщо прийшлося б з ним переговорювати про такі реформи в Тунісі, як довели б до замирення в цій країні. Названий націоналістичний провідник висловив своє велике задоволення з переселення його до Франції і обіцяє у цьому заповідь перемоги своїх однодумців.

НОВІ ВИМОГИ КОМУНІСТІВ У ЖЕНЕВІ

НАПЕРЕДОДНІ ЗАКІНЧЕННЯ ЖЕНЕВСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ — НОВІ ТРУДНОЩІ З КОМУНІСТИЧНОЇ ВІЙНИ. — У ЧЕТВЕР ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕМ'ЄР СКЛАДЕ РАДІО-ЗВІДОМЛЕННЯ ФРАНЦУЗЬКОМУ НАРОДОВІ

Женева. — Як можна було сподіватися, комуністи, згідно з своєю традиційною тактикою заскакування своїх контрагентів і всього світу, — висунули напередодні закінчення Женевської конференції дві нові вимоги: 1) щоб у Лосі і Камбоджі, двох менших державах Індокитаю, тамонші комуністичні "партизани" залишилися у визначених їм районах, із зброєю, поки вони зможуть "включитися" в нормальне життя країни і 2) щоб ЗДА дали свою гарантію на підписаний у Женеві договір про замирення в Індонезії. Ці обидві вимоги несприйнятливі. Комуністи вже раніше погодилися, що в Лосі і Камбоджі нема комуністичних партизанів, лише є комуністичні військові частини, які адерлися туди з В'єтнаму і ті частини мають бути відкликані, а зате ті дві держави зобов'язуються не давати ніяким чужим державам у себе військових баз ані не приймати від них військової допомоги. Ті ж нечисленні місцеві комуністи, які прилучилися були до в'єтнамських агресорів, мали за аргументом для них анемістичну силсну зброю і зайнятися мирною заробітковою працею. Ратова зміна становища комуністів супроти Лосу і Камбоджі створює нову ситуацію. 2) ЗДА заявили, що вони не будуть гарантувати договору, що його Франція підписала з комуністами, але й не будуть порушувати його лінійсь погрозами чи силою, а респектуватимуть його. Те становище ЗДА займають і надалі. Не вважаючи на ці нові труднощі з боку комуністів, французький прем'єр Мендес-Франс ставиться оптимістично до вислідів підписання порозуміння найдаді до півночі з вітнра на середу. Він с переконаний, що в останній хвилині вдасться узгодити найважкішу ще неполагоджену справу, а саме, визначення паралелі, за якою мав би прийти піділ В'єтнаму на північну комуністичну частину й південну війну. Комуністи хочуть 16 паралелі, яка залишала б за ними порт Туран і місто Гуе, а французи настоюють на лінії між 17 і 18 паралелею. Крім цього нема ще згоди щодо часу, коли в цілому В'єтнамі мали б відбутися вибори до парламенту: Франція хоче дох рока, а комуністи дають 1 рік часу. На всякий випадок, французький прем'єр запевняє, що без огляду на вислід Женевської конференції він виступить в четвєр 22 липня з вищезгаданим звідомленням про Женевську конференцію, що його складе французькому народові в своїй промові через радіо. На випадок, коли б в останній хвилині конференція розбилася, виказавши алу волю комуністам, Мендес-Франс закладає ще під парламенту право викласти до Індонезії лінійсь за тим чинною можливістю (доїти того права французький уряд не мав), після чого він попорувати до димділ.

Комуністичний Китай боїться озброєння Японії

Токіо. — Комуно-китайське радіо з Пейпінгу обурюється проти з'єднання Держав і Японії за їх пакт, що промислить шлях до творення нової японської збройної сили. Комуністи оскаржують Америку в тому, що вона дозволяючи японцям зброїтись і допомагати їм у тому, свідомо "згущує міжнародну атмосферу" і "стоїть на перешкоді до замирення в Азії". Японія, мовляв, нападши в 1930 році на Північний Китай, мала лише 200-тисячу у армію, а напередодні великої агресії на Китай в 1937 році — не більше як 280,000 воїнів. Тепер твердять комуністи, що ЗДА змагаються до того, щоб поставити в Японії на ноги 350-тисячну армію. Яку величезну армію створили комуністи в Китаї при допомозі СССР і для чого вони її викладуть — про це Пейпінг, звичайно, мовчить.

Японія не хоче бути атомовою базою для ЗДА

Токіо. — Японський уряд тан довог наполягав на тому, щоб уряд ЗДА не творив у Японії баз для операцій атомовими чи водневими бомбами, що ЗДА забрали свої великі бомбардувальники В-47 і Ф-86 з японської території і перенесли їх на острови Окінава і Гуам. З'єднання літаків В-47 перевело недавно тренувальний лет з Сан Франціско до Японії, зробивши без приземлення 6,700 миль і лише двічі набравши газоліну від "летючих цистерн". Американські військові кола не виключають, що на випадок війни Японія може послужити, як посередня станція для бомбардувальників, що діяли б в теперішніх своїх баз на Тихому океані. В Японії є особливий настрій проти викладання атомової зброї з уваги на перші американські атомові бомби, скинені на Гірошиму й Нагасакі.

В СВІТІ

● 250,000 шлезьких німців, виселених зі Шлезьку на Захід поляками, відбудуть в усіх містах і місцевих свого поселення в Західній Німеччині протестівні мітинги в неділю 18 ц. м. У Франції у тисячі шлезьких німців перевели вуличний похід у народних строях. Західно-німецький міністер для асеміейських справ Кайзер заявив у своїй промові, що миру у світі не буде тоді, поки мільйони людей, протягалих із своїх батьківщин, не зможуть вернутися додому.

● Повільно провадяться летючий залізав Швецію у зв'язку з відпинання шведської воєнної фліоти у Ленінграді. Протестуючи проти цих відпинань, летючки, бронури та пропагандні одиорубки на світлової дієсно обличчя СССР. Організаторами цієї кампанії є втікачі з балтійських країн і націоналістичні студенти університету.

● Жити людські міста — це все, що залишилося з воєнки, які попали в комуністичній полон після упадку Дієнбурга. Страшні світлина оброслих, викуждених і висохлих до костей людей появились у всій західній пресі.

● Монахи в монастирі одної з індійських сект збили індійського поліпінта в кілька поранень, коли вони хотіли перепустити монастир, що не скрилися в ньому вітнра-злочинці. Монахи були обурені, що "несвяти люди" "збачестили святу землю" їх монастиря. Поліція відповіла стріляни на атаку монахів і багатьох убила.

● Погорілий ліпнєв у Парижі був найжорстокішим в історії цього міста. Соня світляло за весь місяць тільки 128 годин. Пересічна температура становила 68 ст. Фаренгейта.

● 1,500 французьких воїнів відіслали востаннє кораблем з Марселя до Тунісі для скріплення французької влади. У Тунісі, як відомо, посилюється знову антифранцузький терористичний рух.

● Два молоді німці, Конрад Фрідріх, 29 років, і Ерліх Штутлер, 35 років, незалежно один від одного сконструювали безмоторні літаки. Фрідріх підняв на своєму літаку 1,800 стін і тоді відірвався одио крило. Штутлер піднявся тільки на 300 стін але після того його літак також впав на землю. Обидва згинули.

СВОВОДА
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:	
One year	\$10.00
Six months	\$6.25
Three months	\$3.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає; не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КОНФЕРЕНЦІЯ ГУБЕРНАТОРІВ

Дивним дивом 46-та річна конференція губернаторів, яка відбулася минулого тижня в Болтон Лендінг над чудовим озером Лейк Джордж, не викликала в пресі особливого зацікавлення, хоч на наради прибули представники аж з 42 штатів. Причиною цього являється те, що між присутніми губернаторами не було доброго кандидата на наступного президента. Як відомо, губернатор, що виїздив у своїй адміністрації спосібності та був вибраний на те саме становище кількома наторотами, є вже тим самим надійним кандидатом на президента, як в одній, так і другій головній частині. Про те говориться на губернаторських конференціях, очевидно не являючись. Різні кандидатури потягують за собою в партіях різні комбінації, які заважають остаточно призначити кандидата на президента.

Такого цього року не було в такій мірі, як колись, тому теж репортери не мали сенсаційних історій і не подавали багато про саму конференцію. Губернатори-республіканці не знали, чи Айзенгавер таки дійсно не хоче знов кандидувати, а демократи кляли надії на „нову зірку“, якою мав би стати в 1956 році Френклін Д. Рузвельт, мол., якщо його виберуть цього року восени губернатором Нью-Йоркського штату. На випадок, коли б не кандидував Айзенгавер, губернатор Дюї був би знов президентським кандидатом Республіканської партії, що для репортерів не є новістю. Зате, якщо провалиться син. б. президента, не звачуючи да „чар“, його імені, то демократичним кандидатом міг би стати „вороний кінь“, за якого вважають Френка Лавлі, губернатора штату Огайо, добре відомого теж і американським українцями з його дуже прихильного відношення до боротьби українського народу за волю і державну незалежність. Коли б Лавлі переміг у виборах на губернатора цієї осені, це п'ятим наторотом, то це був би величезний персональний успіх цієї мовчазливої й „загадкової людини“, як його часто називає преса.

Все це є тільки спекулятивна сторінка неофіційних напад. Дійсно важливим і сенсаційним є одне те, що пропозиція конференції губернаторів президент Айзенгавер в справі призначення 50 мільйонів доларів на розбудову і поправу доріг впродовж наступних 10 років. Ту проблему обговорював віце-президент Ніксон, бо сам президент не міг прибути на конференцію тому, що в тому часі брав участь в похороні своєї братової. Губернатори задоволено урядом, що непересадна, але позитивна річ тому, уже перейшла свій верш та що безробітні зменшуватимуться. Знов губернатори представили повно різних економічних вимоганнях у їхніх штатах. З цього виходило б, що є серйозні недомогання у різних галузях промислу, зокрема в текстильній та вугільній. Проте загальний економічний вигляд країни надійний, як думати про наступні роки і брати під увагу тих 50 мільйонів доларів, що мали б бути призначені на розбудову та голішення шляхів. Але то ще не все, бо Сінніс Ф. Портер, колуменіста, яка пише на економічні теми, зрадила тепер „таємницю“, яку почула з першого джерела, а саме те, що програма Айзенгавера призначав аж 100 мільйонів доларів на публічні будівлі, щоб поставити господарку країни на сильні основи. Нарешті адміністрація „боїться“ вийти з шматком публічно і тому представляла губернаторам тільки справу доріг, бо не „легша“ справа. Загально відомо, що дороги ніяк не задовольняють теперішніх потреб. Але недомогання теж шкільні будинки, шпитали, канали по водосток, не говорючи вже про міські негрі, для яких не по-винно бути місця в такій культурній та багатій країні, як Америка.

Усі ці проєкти будуть представлені адміністрацією новому Конгресові, що зійдеться на сесію в місяці січні наступного року. Президент Айзенгавер загадав про частину своїх пропозицій на конференції теж і в тій цілі, щоб віддати від губернаторів поверта, та щоб їх запевнити, що федеральні проєкти не будуть в нічому порушувати права штатів щодо розбудови доріг.

При кінці згадаємо ще й про те, що призначення 100 мільйонів на публічні будівлі, як це проєктую президент, матиме величезний вплив на цілу господарку країни. Це буде свого роду відповіддю на комуністичну пропаганду, яка б Америка продовжувала збороняти та думала про війну теж і тому, що інакше не могла б вдержати господарської рівноваги.

Забезпечення здоров'я

Минулого тижня Палата Репрезентатів у Вашингтоні відкинула великою більшістю голосів законопроект про забезпечення здоров'я, що його зобов'язався перевести сен. Айзенгавер під час передвиборчої кампанії в 1952 році. Поразка законопроект була великою несподіванкою, бо палатна комісія один тиждень перед тим одностайно його схвалила і передала до кінцевого вирішення повній Палаті. Президент Айзенгавер, запитаний про його погляд у цій справі на пресовій конференції в середу 15 липня, вперше за часів своєї адміністрації, висловив одверту критику на поведінку Конгресу в переконанні, що Конгрес перед розпуском на ваканції ще раз візьме цю справу на денний порядок. Відкинення законопроекту Палатою назвав президент „втраченою для американського народу“.

Щоб зрозуміти, чому законопроект забезпечення здоров'я провалився в Палаті, годиться пригадати, що сам Айзенгавер у часі передвиборчої кампанії, назвав „соціалізованою медициною“ іншу програму забезпечення здоров'я, випрацьовану за адміністрації свого демократичного попередника, президента Трумана. Та програма охоплювала забезпечення здоров'я „від коліски до гробової дошки“ і була заснована на плані теперішнього суспільного фінансового забезпечення, відомого під назвою „соціалізованої медицини“.

Проти програми суспільного забезпечення здоров'я підняла зазвуть агітацію Американське Медичне Товариство, яке вдалося переконати більшість громадянства, що це непотрібне. Рахувачи з наставленням і впливом А. М. Товариства, през. Айзенгавер приймав компромісний план, а саме, щоб забезпечення здоров'я переводили приватні забезпечення підприємства. Однак, щоб вони самі не були виставлені на виплати на випадок великої смертності, внаслідок різних елементарних нещаст, новий законопроект передбачав створення центрального забезпеченого федерального фонду, з початковим капіталом з двадцять п'ять мільйонів, в якому приватні забезпечення компаній були б в свою чергу „від“ чи „над“ забезпечення від можливих утрат.

При голосуванні над цим планом в повній Палаті виявилось, що його поборюють однокаво як консервативні республіканці, так і поступові демократи, хоч з цілком протилежними мотивами. Республіканці тому, що вони вважають саму засаду забезпечення здоров'я за „соціалізовану медицину“; демократи тому, що вони вимагають введення програми забезпечення здоров'я, зголошеного ще президентом Труманом і підтримуваного обидвома центральними робітничими організаціями, себто Американською Федерцією Праці й Конгресом Індустріальних Організацій. Крім того, демократи твердять, що

Факти, які подані, можуть бути навіть великою ваги в часті, коли ревіндикація Лемківщини набере конкретного значення і коли наведених дані можуть доповнити матеріали для загалу ревіндикації. При тому здаю собі справу з цього, що коли я не подам тих фактів до відома українського загалу, то вони загинуть в непам'яті, як багато цікавих подій гинуть в непам'яті тому, що очевидці, хоч мають змогу, не пишуть споминів, очевидно не споминів без цікавого змісту, але вартісних, важливих споминів. При тому значую, що я примушений писати про мого батька бл. п. Михайла Марітчак, який перебував з рідною понад 17 років в Ясложі, та який був ініціатором тих досягнень, що їх мали українці на терені міста Ясложі.

Мій батько, абсолютний дрогобицький гімназист, великий друг і обожатель Івана Франка, по закінченні університетських студій на правничому факультеті Львівського університету, вступив до державної служби при Дирекції Скарбу і по кількох роках став керівником скарбового відділу при Старості в Ясложі.

Довідавшись мій батько завдяки дошкільній польській переселенській політиці в Галичині, з кінцем XIX сторіччя, а саме завдяки практиці польських начальників австрійських урядів переносити свідоміх українців-українців до Західної Галичини, раз з наміром позбутися їх зі Східної Галичини, а подруге з наміром їхньої денационалізації. Бо польські керівники знали добре з практики, що багато, менше відпориш українців-українців, при певній натискі, польонізувалося на західі Галичини. Коли отже мій батько, як керівник скарбового відділу при Старості в Ясложі, займався громадською працею та відтак був обраний на голову читальні „Просвіта“ в Ясложі, зараз же після цього одержав з Дирекції Скарбу у Львові, президентом якої був поляк Мора-Коритовський, писмо з дореченнями, спершу до Ропчиць, містечка між Тарнополем а Рашевом, а після, по 3 роках, до Ясложі на пограниччя Лемківщини.

Ясложі зробило на нас добравження. Положемо в підгірській околиці, з видом

Москва і Пейпінг

Ніяка „лісія“ не була ще для світу така грізна, як вісь Москва-Пейпінг. Здається, що це Ленін казав, що дорога до Парижу веде через Пейпінг, але сам Париж, ані Лондон не дуже цим переймаються. Вони, йдучи по найлегшій лінії „бажання, що є батьком ідеї“, вивуляли теорію, що називає ась є насправді дуче крихка і що вона швидко розвалиться. А треба для цього тільки — твердять автори цієї теорії — тісної співпраці Заходу з Комуністичним Китаєм, щоб „інфільтрувати“ його ідеями демократичного Заходу, витіснити його в своє середовище, заступити виробами західного промислу советський експортний промисел, вможливити китайський експорт на Захід і взагалі практично „співснувати“ з комуністичним режимом. Прихильники цієї теорії наводять як аргументи, всі можливі різниці між Москвою і Пейпінгом, між російськими і китайськими народами, культурами, географією і експансією Росії на Далекій Схід коштам Китаю й амбіціям Китаю, врешті вказують на суперництво між великими державами, Кремлем і Пейпінгом, хто з них має більшій вплив і старіший стаж у світовому комунізмі. Все угодливо англіської і частинно французької політики у відношенні до Комуністичного Китаю базується саме на вірі в тимчасовість спілки між Москвою і Пейпінгом. Через те ж саме легковажени страшною небезпечкою, яка грозить світові тоді, коли поверх 400 мільйонів китайців стануть людським і господарським резервуаром імперіалістичної війни, що її володіють комуністичні класи в Москві й Пейпінгу за спільним планом і спільною ціллю поведуть проти решти світу.

Веселитися історія вже не раз показала, що шукання паралелі у давньому минулому не має актуальної практичної вартості. Що говорять про злість москалів на монголів — перед сімсот років або злість Катерини II на непокірний Китай! Навіть теж порівнювати

дію в практиці інших робітників. Без уваги на такі „групові“ забезпечення, забезпечення підприємства діють подібною між такими особами, які не можуть бути охоплені груповим забезпеченням. Це стосується в першу чергу самостійних підприємств, фермерів і їхніх робітників та різномірних фахівців.

За образунком Фонду Інформації про Здоров'я з ініціатив адміністраційного року 1953, біля половини всіх витрат на покриття лікувальних пацієнтів у шпиталях були заплачені з забезпечення фондів, а тринадцять відсотків усіх витрат на лікарів і один відсоток коштів медичних похідних теж з забезпечення фондів. Це вказує, як далеко вже сполуризована думка забезпечення здоров'я. Тому можна надіятися, що програма федерального уряду, без уваги на її недосад, буде здійснена скоріше чи пізніше.

Врама, адвокатом д-р Сінкевич, син директора гімназії, а вже в пізніших часах професором гімназії математик Іван Німців і Гладшівський — всі українці. Мій батько виконував в Ясложі обов'язки начальника скарбового відділу при старості в Ясложі, з пізнішим титулом радника скарбу, і до того відділу був призначений пізніше д-р Іван Богдан Грицай, брат відомого поета д-ра Остава Грицай. В рафінерії нафти в Нелоговці (3 км. від Ясложі) працював якийсь час перед першою світовою війною інж. Кость Котельний, абсолютний Празької політехніки, який опісля одержав місце в рафінерії нафти в Лиманові, а врешті в Пардубіцах на Чехословаччині. В Чехії інж. Котельний опатентував свій винахід в предметі обробки парафіну в рафінерії нафти в Пардубіцах, абував для цього винаходу окреме крало. В 1923 р. інж. Котельний повернувся до Львова і тут заложив фабрику свічок. В кілька літ опісля запрошено інж. Котельного до Японії, де виконувало його винаходи. По повероті з Японії, інж. Котельний осів частинно у Львові,

Ревеляційне видання

Ще про фотобльом „Любіть Україну“

Вже в перших днях серпня ц. р. з'явиться на книгарському ринку фотобльом „Любіть Україну“. Це перше в час цього роду видання. Чим же воно так зацікавить? Своєю змістом! Книга має три розділи, а то: I-ий має назву „По Україні“. В ньому містяться краєвиди, картини побуту і типи населення; II-ий „З українського мистецтва“. Тут маємо ілюстрації найхарактерніших явищ мистецької творчості українського народу; III-ий „З української історії“.

Це портрети „в репродукції найвидатніших постатей знайомих і незнайомих, це історичні місцевості та, це, накінець, найсвітліші моменти з державно-творчих маніфестацій українського народу в недавню-минулому. Всі ілюстрації у числі 1,250 (а було вилито тільки 600) мають відповідні пояснення в тексті українською і англійською. Сама книга альбомового формату, друкована на найкращому папері, в добрій оправі, буде, такий, насправді, ревіляційний. Вона стане скоро не тільки найбільше любленою настільною книгою в українських домах в Америці, але й добрим і переконливим засобом інформації для американців про Україну.

Вже кілька разів обговорювано в комісії Українського Конгресового Комітету справу видання Історії України в ілюстраціях. Ініціатор цієї ідеї бажали видати таку історію старого рідного краю на зразок Історії Англії та Історії Америки в ілюстраціях. Це річ коштувала б не легка. І тут нагло проявилася привабливість ініціативи, що про ідею реалізувати за час ледве одного року. А в тому альбомі „Любіть Україну“ є українська історія в ілюстраціях і не тільки вона, але й ширше, з великою любов'ю, представлена вся українська земля з її парами, багатствами та маловишестістю.

Кого не зацікавляла історичні пам'яті, не тільки Києва, Львова, але й інших українських міст та містечок, в яких такі це чи були? Кому не буде приємно побачити знамісця з рідних сторін, яких у альбомі сотні? Для зокрема з-поміж американських українців може бути байдужим курс українського мистецтва в ілюстраціях і нарішті курс українського побуту та українського минулого в ілюстраціях? Українське око ніколи достатньо не зможе насититися тим багатством найкращих образів-картин з України.

Якщо в кінці дехто бажав би відкрити і деякі недосад, та навіть й „направду, відкрив би, то й ця обставина не змогла б обмежити чи ослабити могутнього враження, яке робить цей альбом. Його ж опрацювання поза старою Ватківщиною, поза Україною, далеко від успіхів, мазових у такій ширині, як її виявляє альбом, джерел. Виданням цього альбому зусиллями одної молоді, та енергійної людини. Такого видання, вправді, в нас ще ніколи не було, але були спроби в тому напрямі, хоч і невдачі. Вони сигналюють ні більше, ні менше, тільки до чарів величавої української духовності, до самого Тараса Шевченка. Він мріяв колись про щось таке, як цей альбом. Він сам робив перші кроки в тому напрямі, щоб в живописачі відтворити цілу українську землю та передати її майбутнім поколінням. Його наміри були брутально перервані його неодолю і невдало. Цей альбом не може бути оригінальних живописів, але має численні репродукції з найцінніших з-поміж них та оригінальні фотознімки.

Треба високо цінити заслугу видання, що здійснено до прегару ідею й бльому та підтримати його загал для такої праці. Бо з цього загалу може вирости те не одна його ініціатива для видання щось цінного та гідного нашій культурі і традиції. Виданням з д-р Михайло Вороний. У виданнічому ділі це не новик. Ціле в Німеччині він умів видати такі корисні книги як „Ост-Уласа Самчука, як „Без гурту“ Домогоя, як „Крутиці“ Богдана Лепкого. Крім того видав він у Німеччині „Словарі англійсько-український та українсько-англійський. У ЗДА п. М. Борейський видав теж приготований українськими педагогами буквар і читанку під назвою „Мова Рідна“. Як на молоді люди, то це багато. Своєю виданням фотобльому „Любіть Україну“ він заперечив свій дотерішній являвний шлях гарно і достойно. Варто йому поблажати, щоб на далішому шляху він переміг і цей останній досвід у ядї Альбому“.

Василь Мудрий

Вербицького, парона „Вони Цеклинського, села польсько-греко-кат. учнів о. Михайла го коло 20 км. від Ясложі.

Д-р Ол. Марітчак

ЯСЛО

(Причинок до історії Лемківщини)

(1)

В останніх часах появилося доволі багато статей про „Галичину“ і що повну увагу за доказ скріплення нашої державничого становища. З Лемківщини українське населення вивезено, од-яке думаю, що на тому не розкінчиться історія Лемківщини. Нема сумніву, що населення, брутально переселене, акція ніколи не знайде відображення в майбутньому порадку світа і скоріше чи пізніше або сам український народ, або інші міжнародні чинники направлять ту кривду й несправедливість, яку зроблено Лемківщині. Бож чи та праця, яку вложили численні покоління в розбудову країни та її національного життя, може змарнуватися завдяки хвалений перемозі паразитів й невідомості? Чи ті моральні сили, які виникли з виконання змагань українських провідників люд-

JOHN - BUNKO
Licensed Undertaker
& Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Заниматься похороинами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK I ОФФИСИ
Контрольована температура.
Модерна каплиця
до ужитку ярема.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568